

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра психіатрії, наркології, медичної психології та психотерапії

Силабус навчальної дисципліни
«Основи психокорекції та психотерапії»

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 150 годин, 5 кредитів ЄКТС.
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За розкладом занять. Час і місце (номер лекційного залу, аудиторії, лабораторії, студії тощо) проведення навчальної дисципліни визначається відповідно до затвердженого розкладу занять. м. Одеса, Воробйова, 11
Викладач(-і)	Євген Опря, д.мед.н., професор, завідуючий кафедрою Тетяна Чернова, к.мед.н., доцент кафедри Інга Пенюва, к.психол.н., асистент кафедри
Контактна інформація	Е-mail: tatyana.chernova@onmedu.edu.ua Очні консультації: з 14.00 до 16.00 четвер, з 9.00 до 12.00 субота Он-лайн консультації за домовленістю з викладачем з 16.00 до 18.00 у будні, з 9.00 до 12.00 субота Посилання на он-лайн консультації надається кожній групі під час занять окремо

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, месенджери Viber (через створені у Viber групи для кожної групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Основи психокорекції та психотерапії» – базові знання про психокорекційні та психотерапевтичні методи роботи з клієнтами, які мають психологічні, емоційні та поведінкові проблеми. Особлива увага приділяється аналізу основних підходів, технік і стратегій, що застосовуються в індивідуальній, груповій та сімейній терапії.

Метою навчальної дисципліни «Основи психокорекції та психотерапії» є формування у здобувачів теоретичних знань і практичних навичок у сфері психокорекційної та психотерапевтичної діяльності, розвиток умінь застосовувати ці знання для підтримки психічного здоров'я та підвищення якості життя клієнтів.

Завдання: Здобувачі освіти в процесі вивчення дисципліни отримують знання і навички, що необхідні для розуміння основних теоретичних підходів у психокорекції та психотерапії, використання сучасних психотерапевтичних методик для роботи з пацієнтами,

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра психіатрії, наркології, медичної психології та психотерапії

розвитку навичок індивідуального та групового консультування, оцінки та аналізу психологічного стану клієнта, побудови та реалізації програм психокорекційної роботи, дотримання етичних принципів та стандартів психотерапевтичної діяльності, формування навичок роботи з пацієнтами різних вікових та соціальних груп, а також використання методів профілактики та подолання професійного вигорання..

Очікувані результати

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі повинні:

знати:

- основні теоретичні засади психокорекції та психотерапії;
- ключові методи індивідуальної, групової та сімейної психотерапії;
- принципи організації та проведення психокорекційних програм;
- етапи психокорекційного та психотерапевтичного процесу;
- особливості роботи з клієнтами різних вікових груп;
- методи психологічного консультування та підтримки;
- критерії оцінки ефективності психокорекційних втручань;
- етичні принципи та професійні стандарти роботи психокорекційного та психотерапевтичного фахівця;
- засоби профілактики та подолання професійного вигорання..

вміти:

- застосовувати основні психокорекційні та психотерапевтичні техніки у практичній роботі;
- будувати індивідуальні та групові програми психокорекції;
- проводити психологічну діагностику емоційних, поведінкових та когнітивних порушень;
- надавати психологічну підтримку клієнтам у кризових ситуаціях;
- оцінювати ефективність психокорекційних втручань;
- взаємодіяти з клієнтами та їхніми сім'ями з урахуванням психологічних особливостей;
- дотримуватися етичних стандартів та забезпечувати конфіденційність у професійній діяльності;
- використовувати методи саморегуляції та техніки профілактики професійного вигорання.

Кінцеві цілі дисципліни

1. Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загально-освітній культурний рівень.
2. Осмислювати професійні завдання, проблеми і задачі з позицій гуманістичних духовних цінностей.
3. Демонструвати розуміння сутнісного змісту категорій, теоретичних понять і законів психокорекції та психотерапії та здатність оперувати ними у професійній діяльності.
4. Виявляти і прогнозувати тенденції перебігу психологічних станів клієнтів на основі знання їх закономірностей.
5. Здійснювати пошук необхідної для професійної діяльності інформації з різних джерел, зокрема, з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра психіатрії, наркології, медичної психології та психотерапії

6. Вміти реферувати наукові джерела, обґрунтовуючи власні позиції щодо їх змісту, та робити самостійні висновки.
7. Бути спроможними самостійно обирати й застосовувати валідний та надійний психокорекційний та психотерапевтичний інструментарій і технології психологічного супроводу.
8. Вміти формулювати мету і завдання досліджень та розгортати їх відповідно до цих формулювань.
9. Критично аналізувати й оцінювати достовірність одержаних результатів психокорекційних і психотерапевтичних втручань, формулювати на їх основі аргументовані висновки.
10. Презентувати результати власних досліджень усно і письмово, зокрема, у формі тез, есе, за допомогою мультимедійних засобів.
11. Спроможність шукати власні способи вирішення психологічних проблем, що виникають у процесі психокорекційної та психотерапевтичної діяльності, аргументовано пропонувати їх зацікавленим суб'єктам.
12. Розуміти в усіх видах професійної діяльності важливість збереження та зміцнення соматичного і психічного здоров'я (власного й навколишніх), що інтегрується у почуванні стану загального благополуччя (згідно зі стратегією ВООЗ).

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра психіатрії, наркології, медичної психології та психотерапії

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми навчання

Буде викладений у формі лекцій, практичних занять та організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти.

Методи навчання. Використовуються словесні, наочні та інтегративні методи навчання. Під час вивчення дисципліни здобувачам освіти надається можливість засвоїти знання та вміння у форматі он-лайн з використанням ресурсів E-mail, ZOOM, Teams, Viber з урахуванням технічних можливостей кожного здобувача. Викладачі, закріплені за окремою групою, знаходяться в контакті в режимі он-лайн. Передбачена очна форма переважно для консультацій та відпрацювання практичних навичок з надання фахової психологічної допомоги на базі кафедри у встановлені дні та часи черговим викладачем.

Теми

1. Вступ до психокорекції та психотерапії: предмет, завдання, методи.
2. Історія розвитку психокорекції та психотерапії.
3. Основні теоретичні підходи у психокорекції та психотерапії.
4. Етичні принципи та стандарти психокорекційної та психотерапевтичної діяльності.
5. Психодинамічний підхід у психотерапії.
6. Когнітивно-поведінкова терапія: основи, техніки, сфери застосування.
7. Гештальт-терапія: принципи та методи.
8. Гуманістична та екзистенційна психотерапія.
9. Системна сімейна терапія.
10. Психокорекція у дитячій та підлітковій психології.
11. Арт-терапія: методи та підходи.
12. Психокорекція у роботі з емоційними та поведінковими розладами.
13. Методи психокорекції у роботі з залежностями.
14. Кризове психологічне консультування.
15. Психокорекційна робота у випадках посттравматичного стресового розладу (ПТСР).
16. Використання технік релаксації у психокорекційній практиці.
17. Психотерапія депресивних розладів.
18. Робота з тривожними розладами у психокорекції.
19. Психокорекція психосоматичних розладів.
20. Мотиваційне консультування у психокорекції.
21. Психокорекція у роботі з групами ризику.
22. Особливості психокорекції у роботі з дітьми, що зазнали насильства.
23. Психотерапія у роботі з втратою та горем.
24. Використання біологічного зворотного зв'язку (biofeedback) у психокорекції.
25. Сучасні тенденції та перспективи розвитку психокорекції та психотерапії.

Перелік рекомендованої літератури

Основна:

1. Основи деонтології: навчальний посібник [Електронний ресурс]: навч. посібн. для студ. спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія», спеціалізації «Фізична терапія»/ укл. Ю.В. Копчинська, С.Б.Латенко; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Електронні текстові дані (558 КБ). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 87 с.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра психіатрії, наркології, медичної психології та психотерапії

2. Біоетика: Методичні вказівки для практичних занять. Львів: ЛНМедУ ім. Д. Галицького, 2020. – 76 с.
3. Основи загальної і медичної психології, психологічного здоров'я та міжособового спілкування [Текст]: підручник для студентів мед. училищ, коледжів, академій та інститутів медсестринства / І. Я. Губенко, О. С. Карнацька, О. Т. Шевченко. - 3 - е видання, переробл. і доповн. - К. : ВСВ" Медицина", 2021. - 312 с.
4. Медична психологія [Текст] : підручник для студ. мед. вищ. навч. закл. Т1. : Загальна медична психологія / за ред Г.Я.Пилягіної [Пилягіна Г.Я., Хаустова О.О., Чабан О.С., Аймедов К.В., Асєєва Ю.О.]. - Вінниця : Нова Книга, 2020. - 288 с.
5. Вікова та педагогічна психологія : навч. посіб. / Скрипченко О. В. та ін. К.: Каравела, 2019. - 400 с.

Додаткова:

1. Психологія: реальність і перспективи. Збірник наукових праць № 20 (2023): РДГУ DOI: https://doi.org/10.35619/prap_rv.v1i20
2. Матвієць Л.Г. Важливі підходи до налагодження комунікацій між лікарем і пацієнтом із залежністю від психоактивних речовин [Текст] / Л.Г. Матвієць// Сімейна медицина.- 2019.- № 5-6.- С.14-17.
3. Свінціцький А.С. Взаєморозуміння між лікарем і пацієнтом як запорука ефективності здійснюваного лікування [Текст] / А.С. Свінціцький/ Практикуючий лікар.- 2019.- №4.- С.61-65.
4. USMLE Step 1 Lecture Notes: Behavioral Science and Social Science - 2018 by Kaplan Medical
5. Кримінальна відповідальність працівників закладу охорони здоров'я: сучасні тенденції. Навчальний посібник / С.П. Кошова, З.В. Гбур, О.І. Пархоменко-Куцевіл. – Кам'янець-Подільський: ТОВ “Друкарня Рута”, 2021. – 104 с.
6. Медичне право України: навчальний посіб. / І.В. Чеховська. – Ірпінь: Університет ДФС України, 2020. - 480 с.
7. Лист МОН № 1/9-363 від 16.07.2021р. «Про пріоритетні напрями роботи психологічної служби у системі освіти на 2021-2022 н.р.
8. Лист МОН від 30.11.2020 № 6/1427-20 «Про затвердження професійного стандарту «Практичний психолог закладу освіти»

Електронні інформаційні ресурси

1. Указ Президента України "Про забезпечення створення безбар'єрного простору в Україні" <https://www.president.gov.ua/documents/5332020-35809>
2. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України про освіту щодо організації інклюзивного навчання» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1324-18#Text>
3. Конвенція ООН про права осіб з інвалідністю https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_g71#Text
4. Розпорядження Кабінету Міністрів «Про затвердження складу міжвідомчої робочої групи з питань розроблення проекту Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні» <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-skladu-mizhvidomo-a134r>
5. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження плану заходів щодо створення безперешкодного життєвого середовища для осіб з обмеженими фізичними можливостями та

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра психіатрії, наркології, медичної психології та психотерапії

інших маломобільних груп населення на 2009—2015 роки «Безбар'єрна Україна» <https://www.kmu.gov.ua/npas/232167617>

6.Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження критеріїв доступності для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення приміщень, що надаються дільничним виборчим комісіям звичайних виборчих дільниць для організації їх роботи та проведення голосування» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/962-2020-%D0%BF#Text>

7. <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2402-14> -Закон України «Про охорону дитинства». 8.<http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2961-15> –

Закон України «Про реабілітацію інвалідів в Україні

9.<http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1545-2000-%EF> - Постанова Кабінету Міністрів України від 12 жовтня 2000 р. № 1545 «Про схвалення Концепції ранньої соціальної реабілітації дітей з інвалідністю». 10.<http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z1197-07> - Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 08.10.2007 р. № 623 «Про затвердження форм індивідуальної програми реабілітації інваліда, дитини з інвалідністю та Порядку їх складання».

11. <http://zakon.rada.gov.ua>. -Закон України

Електронні джерела літератури здобувачі освіти можуть знайти на сайті onmu.edu.info

ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль

До контрольних заходів належить *поточний контроль*. Поточна навчальна діяльність здобувачів контролюється на практичних заняттях. Застосовуються такі засоби діагностики рівня підготовки здобувачів: усне опитування; тестові завдання; написання наукових повідомлень. Поточне оцінювання здобувачів вищої освіти відбувається на кожному занятті (повинно бути опитано не менше 30% здобувачів вищої освіти). Поточна навчальна діяльність здобувача оцінюється за 4-бальною (традиційною) шкалою: «5», «4», «3», «2».

Самостійна робота здобувача, яка передбачена в програмі, контролюється і оцінюється при поточному контролі.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті:

«5»	Здобувач вільно володіє матеріалом, приймає активну участь в обговоренні та вирішенні практичної задачі, впевнено демонструє практичні навички, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє критичне мислення.
«4»	Здобувач добре володіє матеріалом, приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної практичної задачі, демонструє практичні навички з деякими помилками, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє критичне мислення.
«3»	Здобувач недостатньо володіє матеріалом, невпевнено приймає участь в обговоренні та вирішенні практичної задачі, демонструє практичні навички з суттєвими помилками.
«2»	Здобувач не володіє матеріалом, не приймає участь в обговоренні та вирішенні практичної задачі, не демонструє практичні навички.

Форми і методи підсумкового контролю: іспит.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра психіатрії, наркології, медичної психології та психотерапії

До іспиту допускається здобувач, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота здобувачів, яка передбачена темою заняття поряд із аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу, перевіряється на останньому занятті.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-наушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання індивідуального опитування, виконання тестових завдань, оцінки за розв'язання ситуаційних завдань, виконання індивідуального завдання, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (тестових завдань, ситуаційних завдань, індивідуального завдання, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові ситуаційні завдання, індивідуальні завдання, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізнь:

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються. Запізнення на заняття – не припустимі. Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра психіатрії, наркології, медичної психології та психотерапії

Використання мобільних пристроїв:

Використання будь-яких мобільних пристроїв заборонено. При порушенні даного пункту здобувач має покинути заняття та в журналі викладач ставить «нб», яку він повинен відпрацювати у загальному порядку.

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.